

Правління Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

24 грудня 2019 року

м. Київ

№ 1001-рш

Про схвалення Методики розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR)

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 та 58 Закону України “Про Національний банк України”, статей 66 та 67 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032 (зі змінами), з метою підтримання банками рівня ліквідності, необхідного для забезпечення стабільної діяльності та своєчасного виконання зобов’язань перед вкладниками та іншими кредиторами, Правління Національного банку України **вирішило**:

1. Схвалити Методику розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR), що додається.
2. Департаменту методології (Наталія Іваненко) довести зміст цього рішення до відома банків України для використання в роботі.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника Голови Національного банку України Катерину Рожкову.
4. Рішення набирає чинності з 03 лютого 2020 року.

Голова

Яків СМОЛІЙ

Інд. 22

СХВАЛЕНО
Рішення Правління
Національного банку України
від 24 грудня 2019 року N 1001-рш

Методика розрахунку коефіцієнта
чистого стабільного фінансування (NSFR)

I. Загальні положення

1. Ця Методика розроблена відповідно до вимог Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032 (зі змінами), яка встановлює обов'язкові економічні нормативи для банків в Україні, та з урахуванням положень європейського законодавства щодо коефіцієнта чистого стабільного фінансування: Директиви 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року про доступ до діяльності кредитних організацій та пруденційний нагляд за діяльністю кредитних організацій та інвестиційних компаній, що вносить зміни до Директиви 2002/87/ЄС та скасовує Директиви 2006/48/ЄС і 2006/49/ЄС, Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 575/2013 від 26 червня 2013 року про пруденційні вимоги до кредитних організацій та інвестиційних компаній, що вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 (зі змінами), а також рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду “Базель III: коефіцієнт чистого стабільного фінансування [Basel III: the net stable funding ratio (жовтень 2014)]”.

2. Ця Методика встановлює вимоги до розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR).

3. У цій Методиці використані такі терміни та скорочення:

1) ВЛА – високоякісні ліквідні активи згідно з Методикою розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR), схваленою рішенням Правління Національного банку України від 15 лютого 2018 року № 101-рш (зі змінами);

2) дериватив – похідний фінансовий інструмент згідно з Інструкцією з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 26 грудня 2018 року № 153;

3) забезпечене фінансування – операції із залучення коштів, за якими банком надано забезпечення у вигляді активів банку;

4) залишковий строк погашення – строк, що залишився від звітної дати до дати погашення активу/зобов'язання/капітального інструмента згідно з умовами договору/випуску цінних паперів, який визначається з урахуванням:

графіка поступового повернення коштів, передбаченого договором, згідно з яким визначені договором частини такого активу/зобов'язання/капітального інструмента включаються до розрахунку NSFR з урахуванням залишкового строку погашення;

передбаченого умовами договору права на дострокове повернення (часткове або повне) вкладу/депозиту або погашення іншого зобов'язання на вимогу вкладника/іншого кредитора.

За наявності таких умов залучені кошти (зобов'язання/частина зобов'язань), щодо яких передбачено право на дострокове повернення/погашення коштів, у період, у якій діють такі умови договору, включаються до розрахунку NSFR із залишковим строком погашення “на вимогу/без визначеного строку погашення”;

5) ІВ – іноземна валюта;

6) Інструкція № 368 – Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032 (зі змінами);

7) Національний банк – Національний банк України;

8) НВ – національна валюта;

9) необтяжені активи – активи, щодо яких відсутні будь-які юридичні, контрактні, регуляторні, податкові або інші перешкоди та обмеження щодо можливості банку для їх передавання, продажу або іншого способу відчуження.

Банк має право під час розрахунку NSFR уважати необтяженими активи, які включені до пулу активів (майна) та не використані банком для отримання кредитів овернайт та/або кредитів рефінансування і є доступними для використання як забезпечення за такими кредитами;

10) операція зворотного репо – операція, що ґрунтується на двосторонньому договорі про купівлю банком до свого портфеля цінних паперів з одночасним зобов'язанням зворотного їх продажу за обумовленою ціною на обумовлену дату (кредитна операція);

11) операція репо – операція, що ґрунтується на двосторонньому договорі про продаж банком зі свого портфеля цінних паперів з одночасним зобов'язанням зворотного їх викупу за обумовленою ціною на обумовлену дату (депозитна операція);

12) Положення № 351 – Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затверджене постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 (зі змінами);

13) резерви – резерви за міжнародними стандартами фінансової звітності;

14) СГД – суб'єкт господарювання;

15) ASF (available stable funding) – наявне стабільне фінансування;

16) NSFR (net stable funding ratio) – коефіцієнт чистого стабільного фінансування;

17) RSF (required stable funding) – необхідне стабільне фінансування;

18) RWA – ступінь ризику активів згідно з Інструкцією № 368.

Інші терміни, що вживаються в цій Методиці, використовуються в значеннях, визначених законами України та нормативно-правовими актами Національного банку.

II. Розрахунок коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR)

4. Банк розраховує NSFR за такою формулою:

$$\text{NSFR} = \frac{\text{обсяг наявного стабільного фінансування (ASF)}}{\text{обсяг необхідного стабільного фінансування (RSF) – НКР}} \times 100\% ,$$

де НКР – величина непокритого кредитного ризику, визначена згідно з Інструкцією № 368.

5. Банк розраховує NSFR у цілому за всіма валютами. Банк розраховує суму складових чисельника/знаменника NSFR у НВ та всіх ІВ у гривневому еквіваленті за офіційним курсом гривні до кожної з ІВ, установленим Національним банком на відповідну дату.

6. У разі наявності в банку документів клієнтів банку, що не виконані банком у встановлений договором або визначений законодавством України

строк, значення NSFR дорівнює нулю з часу виникнення невиконаних зобов'язань.

III. Розрахунок наявного стабільного фінансування (ASF)

7. Банк розраховує обсяг наявного стабільного фінансування (ASF) за такою формулою:

$$\text{Обсяг наявного стабільного фінансування (ASF)} = \sum_{i=1}^n (ASF_i \times K_{ASF_i}),$$

де n – кількість складових;

ASF_i – i -та складова наявного стабільного фінансування (ASF);

K_{ASF_i} – коефіцієнт, установлений для i -тої складової наявного стабільного фінансування (ASF).

8. Складовими наявного стабільного фінансування (ASF) є:

1) регулятивний капітал банку, розрахований згідно з Інструкцією № 368 та зменшений на суму капітальних інструментів із залишковим строком погашення до одного року;

2) зобов'язання банку:

за незабезпеченим фінансуванням (за операціями з клієнтами, Національним банком, іншими банками);

за забезпеченим фінансуванням (за операціями з Національним банком, операціями репо з банками та СГД);

інші зобов'язання.

Перелік складових наявного стабільного фінансування (ASF) та коефіцієнти, за якими банк бере їх до розрахунку, визначені в додатку 1 до цієї Методики.

9. Установлені Національним банком коефіцієнти наявного стабільного фінансування (ASF) відображають рівень стабільності складових наявного стабільного фінансування (ASF) на горизонті один рік з урахуванням їх залишкового строку погашення.

IV. Розрахунок необхідного стабільного фінансування (RSF)

10. Банк розраховує обсяг необхідного стабільного фінансування (RSF) за такою формулою:

$$\text{Обсяг необхідного стабільного фінансування (RSF)} = \sum_{i=1}^n (RSF_i \times K_{RSF_i}),$$

де n – кількість складових;
 RSF_i – i -та складова необхідного стабільного фінансування (RSF);
 K_{RSF_i} – коефіцієнт, установлений для i -тої складової необхідного стабільного фінансування (RSF).

11. Складовими необхідного стабільного фінансування (RSF) є:

- 1) активи банку:
 готівкові кошти та банківські метали;
 кошти в Національному банку, в інших банках, надані кредити, розміщені депозити, вкладення в цінні папери;
 інші активи;
- 2) позабалансові зобов'язання банку;
- 3) операції з деривативами.

Перелік складових необхідного стабільного фінансування (RSF) та коефіцієнти, за якими банк бере їх до розрахунку, визначені в додатку 2 до цієї Методики.

12. Установлені Національним банком коефіцієнти необхідного стабільного фінансування (RSF) характеризують ліквідність складових необхідного стабільного фінансування (RSF) на горизонті один рік з урахуванням їх залишкового строку погашення.

Директор Департаменту методології

Наталія ІВАНЕНКО

Додаток 1
до Методики розрахунку коефіцієнта
чистого стабільного фінансування (NSFR)
(пункт 8 розділу III)

Складові наявного стабільного фінансування (ASF) та коефіцієнти за ними

I. Складові наявного стабільного фінансування (ASF) та
коефіцієнти, які беруться до розрахунку

Таблиця

№ з/п	№ показника	Складові наявного стабільного фінансування (ASF)	Коефіцієнти ASF залежно від залишкового строку погашення			
			на вимогу/ без визначеного строку	до 6 місяців	від 6 місяців до 1 року	більше 1 року
1	2	3	4	5	6	7
1	I	Регулятивний капітал				
2	1	Регулятивний капітал згідно з Інструкцією № 368, зменшений на суму капітальних інструментів із залишковим строком погашення до 1 року				100%
3	2	Сума амортизації за капітальними інструментами із залишковим строком погашення від 1 до 4 років, яка не включається до регулятивного капіталу		-		
4	II	Зобов'язання				
5	1	Незабезпечене фінансування				
6	1.1	Кошти фізичних осіб	40%	55% (до 3 міс.), 75% (3–6 міс.)	85% (6–9 міс.) 90% (9–12 міс.)	100%
7	1.2	Кошти СГД	50%			
8	1.3	Кошти бюджетних установ	50%			
9	1.4	Кредити від міжнародних організацій	-	50%		
10		від нефінансових організацій				
11		від міжнародних банків розвитку				
		від інших фінансових організацій		0%	50%	

Продовження додатка 1
Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7
12	1.5	Кошти небанківських фінансових установ	0%	50%	100%	
13	1.6	Кошти Національного банку				
14	1.7	Кошти інших банків				
15	1.8	Цінні папери власного боргу				
16	2	Забезпечене фінансування:				
17	2.1	за операціями з Національним банком, операціями репо з банками	-	0%	50%	100%
18	2.2	за операціями репо з СГД		50%		
19	3	Капітальні інструменти із залишковим строком погашення до 1 року	-	коефіцієнт ASF, визначений у цій таблиці залежно від типу контрагента та залишкового строку погашення капітального інструмента	-	
20	4	Усі інші зобов'язання	0%			

II. Пояснення до таблиці додатка 1 до цієї Методики

1. Під час розрахунку наявного стабільного фінансування (ASF) зобов'язання включаються за балансовою вартістю з урахуванням таких вимог:

1) коефіцієнти ASF застосовуються до суми основної заборгованості та суми нарахованих витрат з урахуванням їх залишкового строку погашення;

2) суми дисконтів/премій та переоцінки розподіляються пропорційно обсягу зобов'язань згідно з їх залишковими строками погашення.

Додаток 2
до Методики розрахунку коефіцієнта
чистого стабільного фінансування (NSFR)
(пункт 11 розділу IV)

Складові необхідного стабільного фінансування (RSF) та коефіцієнти за ними

I. Складові необхідного стабільного фінансування (RSF) щодо необтяжених активів та коефіцієнти, які беруться до розрахунку

Таблиця 1

№ з/п	№ показника	Складові необхідного стабільного фінансування (RSF)	Коефіцієнти RSF залежно від залишкового строку погашення			
			на вимогу/ без визначеного строку	до 6 місяців	від 6 місяців до 1 року	більше 1 року
1	2	3	4	5	6	7
1	I	Активи				
2	1	Готівкові кошти (банкноти та монети)	0%			
3	2	Банківські метали	85%		-	
4	3	Кошти в Національному банку, депозитні сертифікати Національного банку				
5	4	Цінні папери (які є ВЛА)			0%	
6	5	Транзитні та клірингові рахунки за операціями з клієнтами банку				
7	6	Операції зворотного репо з Національним банком	-	0%	50%	65%
8	7	Вимоги за операціями факторингу	-	10%		85%
9	8	Кредити, надані клієнтам (крім банків), за винятком вимог за операціями факторингу, зазначених у рядку 8 цієї таблиці	з RWA 35% та менше			65%
10	9	з RWA більше ніж 35%	85%		50%	85%
11	10	Боргові цінні папери (які не є ВЛА)	-			
12	11	Акції, які пройшли процедуру лістингу на фондовій біржі	85%		-	
13	12	Операції зворотного репо з банками	забезпечені ВЛА		0%	
14	13	забезпечені не ВЛА	-		5%	100%
15	14	Кошти в інших банках		10%		
16	15	Усі інші активи			100%	

1	2	3	4	5	6	7
17	II	Позабалансові зобов'язання				
18	1	Операції, пов'язані з торговим фінансуванням	-	5%	7,5%	10%
19	2	Активи до отримання за спотовими контрактами за операціями з ОВДП		0%		
20	3	Усі інші безвідкличні позабалансові зобов'язання (за винятком позабалансових зобов'язань, зазначених у рядках 18, 19 цієї таблиці)	-	5%		
21	III	Операції з деривативами, включаючи активи, розміщені як початкова та додаткова маржа за операціями з деривативами	згідно з таблицею 3 додатка 2 до Методики			

II. Складові необхідного стабільного фінансування (RSF) щодо обтяжених активів та коефіцієнти, які беруться до розрахунку

Таблиця 2

№ з/п	Складові необхідного стабільного фінансування (RSF)		Коефіцієнти необхідного стабільного фінансування (RSF)
	1	2	
1	Активи, які є обтяженими на період	до 1 року	коефіцієнт RSF, який застосовується для складових RSF з урахуванням їх залишкового строку погашення згідно з таблицею 1 додатка 2 до Методики
2		більше 1 року	100%

III. Складові необхідного стабільного фінансування (RSF) за операціями з деривативами та коефіцієнти, які беруться до розрахунку

Таблиця 3

№ з/п	Складові необхідного стабільного фінансування (RSF)	Коефіцієнти RSF
1	2	3
1	Перевищення загальної суми позитивного результату переоцінки (актив) за всіма деривативами над загальною сумою від'ємного результату переоцінки (зобов'язання) за всіма деривативами	100%
2	Загальна сума від'ємного результату переоцінки (зобов'язання) за всіма деривативами	5%

1	2	3
3	Активи, розміщені як початкова та додаткова маржа за операціями з деривативами (без урахування операцій з біржовими деривативами за дорученням клієнтів)	85%, якщо такі активи класифікуються як “Усі інші активи” згідно з рядком 16 таблиці 1 додатка 2 до Методики, то до них застосовується коефіцієнт RSF 100%

IV. Пояснення до таблиць 1, 2 додатка 2 до цієї Методики

1. Під час розрахунку необхідного стабільного фінансування (RSF) активи та позабалансові зобов'язання уключаються за вирахуванням резервів/зносу:

1) активи уключаються до розрахунку RSF за балансовою вартістю з урахуванням таких вимог:

коефіцієнти RSF застосовуються до суми основної заборгованості та суми нарахованих доходів з урахуванням їх залишкового строку погашення;

суми дисконтів/премій та переоцінки розподіляються пропорційно обсягу активів згідно з їх залишковими строками погашення;

порядок розподілу суми сформованих резервів, очікуваних кредитних збитків, відображених за рахунками дисконтів, уцінки/дооцінки за обсягом суми основної заборгованості та суми нарахованих за нею доходів визначається банком у внутрішніх положеннях;

2) позабалансові зобов'язання зменшуються на суму сформованих резервів під очікувані кредитні збитки за цими зобов'язаннями;

3) готівкові кошти та банківські метали зменшуються на суму резервів за такими активами, наявність яких є непідтвердженою;

4) основні засоби та нематеріальні активи зменшуються на суму зносу.

2. Під час розрахунку необхідного стабільного фінансування (RSF):

1) за кредитами овердрафт, за якими не визначений строк погашення, застосовується коефіцієнт RSF 85%, що зазначений в колонці 4 рядків 9, 10 таблиці 1 додатка 2 до Методики;

2) до всіх активів, які не відповідають вимогам щодо повністю працюючих активів згідно з Методикою розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR), схваленою рішенням Правління Національного банку

України від 15 лютого 2018 року № 101-рш (зі змінами), застосовується коефіцієнт RSF 100%;

3) до дебіторської заборгованості за операціями банку з фінансовими інструментами застосовуються коефіцієнти RSF, визначені в таблиці 1 додатка 2 до Методики до відповідної складової RSF;

4) включаються цінні папери, надані банком за операціями репо, та не включаються цінні папери, отримані банком за операціями зворотного репо;

5) не включаються активи, на які зменшується регулятивний капітал банку згідно з Інструкцією № 368.